

Välisüliõpilaste erinevad viibimisalused ning õigus töötada Eestis

Alina Suvorova 22.02.2023

Projekt AMIF2021-6

Projekti kaasrahastavad Euroopa Liit Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kaudu ning Siseministeerium

Teemad

- Euroopa Liidu (EL) kodanikud ja nende pereliikmed.
- Kolmanda riigi kodanikud.
  - Erinevad viibimisalused.
  - Elamisluba.
  - Kohustused
- Migratsiooni nõustamisteenus Politsei- ja Piirivalveametis (PPA-s)

VÄLISMAALASED

EL kodanikud ja nende
pereliikmed

Euroopa Liidu
kodaniku seadus
(ELKS)

Viibimisõigus, tähtajaline
elamisõigus, alaline
elamisõigus

Kolmanda riigi kodanikud
ja
määratlemata
kodakondsus

Välismaalaste
seadus
(VMS, viisaeeskiri)

Viisa, lühiajaline
töötamine, tähtajaline
elamisluba, pikaajalise
elaniku elamisluba

EL kodanikud ja nende perekonnaliikmed

EL kodanikud

- EL kodanikud võivad Eestis viibida kuni 3 kuud.
- EL kodanikel on kohe õigus Eestis töötada.
- EL kodanikud omandavad **tähtajalise elamisõiguse 5 aastaks**, kui registreerivad oma Eesti elukoha kohalikus omavalitsuses (rahvastikuregistris).

Pärast elukoha registreerimist tuleb 1 kuu jooksul EL kodanikul taotleda PPA-st **isikutunnistus!**

EL kodaniku perekonnaliige

- Abikaasa
- EL kodaniku või abikaasa alla 21 a laps või ülalpeetav täisealine laps
- EL kodaniku või abikaasa ülalpeetav vanem
- EL kodaniku ülalpeetav või leibkonnaliige lähteriigis või kes vajab hooldust

EL kodaniku perekonnaliige II

- Viibimiseks vajalik kehtiv pass ja viibisalus (näiteks, viisa jne)
- Tähtajalise elamisõiguse saanud EL kodaniku perekonnaliikmel on **õigus Eestis töötada**
- Tähtajaline elamisõigus antakse kuni 5 aastaks, võimalus pikendada

EL kodaniku perekonnaliikmele väljastatakse **elamisloakaart**

Kolmanda riigi kodanikud

Viibimisalused

- Viisavabadus
- Schengeni viisa ehk C-viisa
- Pikaajaline viisa ehk D-viisa
  - ✓ Eesti D-viisa
  - ✓ Teiste riikide D-viisa
  - ✓ Tähtajalise elamisloa (TE) lõpust tulenev viibimisõigus
- Elamisload

Viisavabadus

- Üldiselt viibimisõigus lühiajaliselt 90 päeva 180 päevase perioodi jooksul;
- Osade riikide puhul nõue, et peab olema isikul biomeetriline pass (näiteks Moldova, Gruusia jne);
- Saab kontrollida kas isik vajab viisat järgnevalt kodulehelt: <https://vm.ee/konsulaar-viisa-ja-reisiinfo/viisainfo/viisavaba-reisimine-eestisse#eelpool-nimetatud-el>
- **Hea teada!** Viibimisaja arvutamisel on hea kasutada Schengeni viisa kalkulaatorit: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/short-stay-visa-calculator_en

Lühiajaline viisa ehk Schengeni C-viisa

- Võib väljastada kehtivusega KUNI 5 aastat
- Võimaldab viibida Schengenis **kuni 90** päeva 180 päevase perioodi jooksul
- Kalkulaator: https://ec.europa.eu/home-affairs/content/visa-calculator_en.

Pikaajaline ehk D-viisa

- Maksimaalne viibimisaeg Eestis 365 päeva järjestikkuse 12 kuu jooksul;
- Reisi eesmärgid (ankeedi järgi):
  - lühiajaline töötamine;
  - **õppimine**;
  - sugulaste või sõprade külastamine;
  - meditsiinilised põhjused;
  - ärireis;
  - iduettevõtlusega tegelemine;
  - muud.

Teiste liikmesriikide väljastatud D-viisa

- Teiste Schengeni liikmesriikide poolt väljastatud pikaajalise viisa alusel võib isik viibida Schengenis lühiajaliselt 90 päeva 180 päevase perioodi jooksul
- Näiteks Poola pikaajaline viisa võimaldab olla Poolas pikaajaliselt, kuid teistes Schengeni riikides võib viibida lühiajaliselt.
- **Hea teada!** Viibimisaja arvutamisel on hea kasutada Schengeni viisa kalkulaatorit.

Teiste liikmesriikide väljastatud TE

- Teise Schengeni liikmesriigi poolt väljastatud TE alusel võib Schengenis reisida 90 päeva 180 päevase perioodi jooksul;
- **Oluline meeles pidada!** Kõik EL riigid ei ole Schengeniga ühinenud.
- Schengeni alaga ühinenud riikide nimekirja leiate siit: <http://elik.nlib.ee/pohifakte-euroopa-liidust/schengen/>.
- **Hea teada!** Viibimisaja arvutamisel on hea kasutada Schengeni viisa kalkulaatorit.

Õpilased

- Eestis õppimise eesmärgil võib viibida teise liikmeriigi poolt direktiivi 2016/801 alusel antud elamisloa/pikaajalise viisaga kuni 360 päeva, kui välismaalane on vastu võetud ~~viisaga~~

immatrikuleeritud

- rakenduskõrgharidus- või
- bakalaureuseõppesse,
- bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või
- magistri- või
- Doktorioppesse

Lubatud ka töötada, kui töötamine ei takista õppimist!

Eesti TE lõppemisest tulenev viibimisaalus

- välismaalase Eestis viibimise seaduslik alus järgneva 90 päeva jooksul elamisloa kehtivusaja lõppemise päevast arvates, kui välismaalase tähtajalise elamisloa kehtivusaeg lõppes tähtaja saabumisel;
- TE õppimiseks lõppemisest tulenev viibimisaalus on **270 päeva alates elamisloa kehtivusaja lõppemise päevast arvates.**
- Antud perioodil on lubatud ka töötada.

TE lõppemisest tulenev viibimisalus

- Soovi korral võib välismaalane oma tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva õiguse viibida Eestis vormistada pikaajalise viisana.
- Taotlust on võimalik esitada ainult Eestis PPA teenindustes isiklikult nii tähtajalise elamisloa kehtivuse ajal kui pärast selle kehtivusaja lõppu.
- Vormistamisel tuleb esitada: vabas vormis avaldus, foto, reisidokument (pass) ning RL summas 30 eurot.

EESTIS ELAMINE (ELAMISLUBA)

Tähtajalise elamisloa üldtingimused

- 1) Eestisse elama asumise eesmärgi põhjendatus;
- 2) Tegelik elukoht Eestis;
- 3) Legaalne sissetulek, mis võimaldaks välismaalase ja tema perekonnaliikmete toimetuleku Eestis
- 4) Ravikindlustus (VMS § 120)**
  - Ravikindlustuslepingut ei pea sõlmima, kui isikul Haigekassa kindlustus või välislepingus sätestatud juhul

Elamisluba õppimiseks

- Elamisluba õppimiseks väljastatakse kuni 5-aastaks. Õpingute perioodi kestus oleneb õppeastmest.
- Elamisloa andmisel väljastatakse elamisloakaart

Töötamine õppimise ajal ja pärast

- Õpingute ajal **õigus töötada** tingimusel, et see ei takista õppimist ning, et õpilane jätkab õpinguid täiskoormusel.
- Pärast TE õppimiseks lõppemist aega 270 päeva nt töökoha otsimiseks ja uue elamisloa taotlemiseks
- Eestis rakenduskõrghariduse, baka/mag integreeritud, bakalaureuse, magistri või doktorikraadi omandanud välismaalased saavad taotleda tähtajalist elamisluba töötamiseks eritingimustel (tööandja ehk kutsuja, peab olema!):
  - Eesti Töötukassa loata
  - Palgakriteeriumit täitmata

VMS muudatused õpperände valdkonnas

- Kui välismaalasel on TE õppimiseks ja ta on õppekava jätnud õppimiseks antava elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses täitmata või katkestanud õppimise, ***lõpeb tema*** tähtajalise elamisloa kehtivus 30 päeva pärast seda, kui ta on jätnud õppekava nõutavas ulatuses täitmata või õpingud katkestanud.
- Koos välismaalase elamisloaga lõppevad ka tema kutsutud perekonnaliikmete elamisload.
- Tegemist ei ole PPA diskretsiooniotsusega.

Kohustused

Õpilase kohustused

- Õppida täiskoormusel riigi poolt tunnustatud õppeasutuses ehk täita elamisloa eesmärki.
- Olla seadusekuulekas ja täita Eesti õigusnorme.
- Omada registreeritud elukohta RRis.
- Olla kindlustatud ravikulukindlustusega terve TE omamise aja;
- Välismaalane on kohustatud kandma Eestis viibimise ja Eestis elamise kulud, sealhulgas tagama enda majutamise, toitlustamise ja haigusest või vigastusest tingitud ravikulude ja muude toimetulekukulude katmise.

Välismaalase teavitamiskohustus

- perekonnaseisu muutumisest, kui perekonnaseisu muutumine on registreeritud välisriigis;
- kriminaalkorras karistamisest, kui välismaalasele on määratud karistus välisriigi õiguskaitseorgani poolt;
- välismaalase haigusest või vigastusest tingitud ravikulude tasumist tagava kindlustuslepingu lõppemisest või lõpetamisest või ravikindlustuse seaduses sätestatud ravikindlustuse lõppemisest;

Migratsiooni nõustamisteenus PPA-s

Projekt: AMIF2021-6

SISEMINISTEERIUM

Projekti kaasrahastavad Euroopa Liit Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kaudu ning Siseministeerium

Kuidas nõustame?

Tere!
Hello!
Здравствуйте!

+372 612 3500 (E-R 9.00 – 15.00)

migrationadvice@politsei.ee

EstonianPolice_MigrationAdvice

Tallinn

Tartu

Tänan!

